EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 8.11.2023
COM(2023) 681 final

2023/0386 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen ten aanzien van een besluit van de Stabilisatie- en Associatieraad EU-Albanië tot wijziging van zijn reglement van orde

5TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

De Albanese autoriteiten hebben belangstelling getoond voor de oprichting van twee gemengde raadgevende comités met het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van de Europese Unie.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van de Europese Unie zijn voorstander van een institutioneel kader voor de beleidsdialoog met Albanië in het kader van hun respectieve bevoegdheden.

De gemengde raadgevende comités hebben tot doel de dialoog en de samenwerking tussen hun sociale partners en andere vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en hun regionale en lokale overheden te organiseren.

• Samenhang met de huidige bepalingen op dit beleidsgebied

Tegen de achtergrond van de recente start van de toetredingsonderhandelingen met Albanië zal de intensivering van de beleidsdialoog in het kader van de stabilisatie- en associatieovereenkomst de vooruitgang van Albanië op zijn traject naar Europese integratie ten goede komen, met name door de betrekkingen tussen de belanghebbenden op regionaal en lokaal niveau, alsook tussen de sociale partners en het maatschappelijk middenveld te versterken.

• Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie

Een sterker Europa in de wereld:

De Europese Commissie promoot multilateralisme en een op regels gebaseerde wereldorde via een actievere rol en een sterkere stem van de EU in de wereld. Europees leiderschap betekent ook dat we nauw met de buurlanden samenwerken, een allesomvattende strategie voor Afrika ontwikkelen en achter het Europese toekomstperspectief van de landen van de Westelijke Balkan blijven staan. De Commissie streeft in haar externe optreden – van ontwikkelingshulp tot het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid – naar een gecoördineerde aanpak, zodat Europa zijn stem op het wereldtoneel luider en eensgezinder kan laten horen.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

• Rechtsgrondslag

Naast Albanië en alle lidstaten is ook de EU partij bij de stabilisatie- en associatieovereenkomst (SAO) met Albanië. De sluiting van de SAO is namens de Europese Gemeenschap goedgekeurd bij Besluit 2009/332/EG,Euratom van de Raad en de Commissie. De rechtsgrondslagen voor de vaststelling van een standpunt van de Unie betreffende een besluit van de Stabilisatie- en Associatieraad EU-Albanië om andere speciale comités in te stellen (de artikelen 116, 117, lid 2, 120, lid 4, SAO) zijn na Lissabon artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en artikel 2 van het besluit van de Raad en de Commissie van 26 februari 2009 betreffende de sluiting van de Stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Albanië, anderzijds. Daarom is een besluit van de Raad vereist.

Gezien

– het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 217 en artikel 218, lid 9,

– het besluit van de Raad en de Commissie van 26 februari 2009 betreffende de sluiting van de Stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Albanië (hierna "Albanië" genoemd), anderzijds, en met name artikel 2.

• **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Wat de Europese dimensie van het voorstel betreft, heeft de Europese Commissie onlangs een mededeling aangenomen (COM(2023) 40 final) die gericht is op de versterking van de sociale dialoog in de Europese Unie. In de mededeling wordt onderstreept dat de belangrijkste doelstellingen van de EU erin bestaan de levens- en arbeidsomstandigheden te verbeteren, waarbij sociale dialoog en collectieve onderhandelingen fundamentele manieren zijn om dit te doen, hetgeen bijdraagt tot een hogere productiviteit en tegelijkertijd de sociale rechtvaardigheid, een hoogwaardige werkomgeving en democratie op het werk waarborgt. De voorgestelde gemengde raadgevende comités zijn bedoeld als fora voor dialoog en samenwerking tussen de sociale partners en andere vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en de lokale en regionale autoriteiten in de Europese Unie en Albanië, en kunnen daarmee een belangrijke bijdrage leveren voor de ontwikkeling van de onderlinge betrekkingen en de Europese integratie.

Wat betreft de noodzaak van gemengde raadgevende comités voorziet de mededeling erin dat binnen het EU-kader deze dialoog en samenwerking een voorbereiding zullen vormen op toekomstige samenwerking met het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van de Europese Unie en op het toekomstige lidmaatschap van Albanië tot de Europese Unie; de uitwisseling van informatie over lopende aangelegenheden van wederzijds belang zullen vergemakkelijken, meer bepaald over de actuele stand van zaken van het economische, sociale en regionale beleid van de EU en het toetredingsproces; de uitwisseling van informatie zullen aanmoedigen voor de praktische tenuitvoerlegging van het subsidiariteitsbeginsel in alle aspecten van het leven op regionaal en lokaal vlak; de discussie mogelijk zullen maken over andere relevante kwesties die door een van de partijen naar voren worden gebracht, in de context van de stabilisatie- en associatieovereenkomst en in het kader van de pretoetredingsstrategie.

Ten slotte is de toegevoegde waarde van de gemengde raadgevende comités gelegen in het feit dat ook de Stabilisatie- en Associatieraad de voorgestelde gemengde raadgevende comités kan raadplegen alvorens besluiten te nemen op relevante gebieden. Over het al dan niet raadplegen van de comités kan de Stabilisatie- en Associatieraad echter vrij beslissen.

• **Evenredigheid**

Het evenredigheidsbeginsel is neergelegd in artikel 5, lid 4, van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Het beoogt het optreden van de instellingen van de Europese Unie binnen bepaalde grenzen vast te stellen.

Het hoofddoel van de gemengde raadgevende comités is het volgen van het traject van Albanië naar EU-integratie en het aannemen van aanbevelingen ten behoeve van de Albanese regering en de EU-instellingen. De gemengde raadgevende comités hebben ook tot taak

vertegenwoordigers van Albanese maatschappelijke organisaties in staat te stellen kennis te nemen van het raadplegingsproces in de EU, alsook EU-vertegenwoordigers te helpen zich vertrouwd te maken met de sociale structuren en de economische en sociale gevolgen van de hervormingen in Albanië. De gemengde raadgevende comités bespreken een breed spectrum van onderwerpen (niet-limitatief), waaronder samenwerking tussen Albanië en de EU op verschillende gebieden zoals migratie, energie, kleine en middelgrote ondernemingen en beroepsopleiding.

Tegen de achtergrond van de recente start van de toetredingsonderhandelingen met Albanië zal de intensivering van de beleidsdialoog in het kader van de stabilisatie- en associatieovereenkomst de vooruitgang van Albanië op zijn traject naar Europese integratie ten goede komen, met name door de betrekkingen tussen de belanghebbenden op regionaal en lokaal niveau, alsook tussen de sociale partners en het maatschappelijk middenveld te versterken.

Terwijl de gemengde raadgevende comités het institutionele kader van de EU voor de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de EU en Albanië aanvullen met het standpunt van het maatschappelijk middenveld, wordt het land de nodige ruimte gelaten om de aanbevelingen op nationaal niveau uit te voeren. Deze gezamenlijke instellingen stellen maatschappelijke organisaties aan beide zijden in staat toe te zien op de toetredingsonderhandelingen van het land. Het is ook een platform om kwesties van gemeenschappelijk belang te bespreken en het grote publiek te informeren over de uitdagingen die tijdens de toetredingsperiode te wachten staan.

- **Keuze van het instrument**

De stabilisatie- en associatieovereenkomst biedt de mogelijkheid gezamenlijke organen op te richten om de samenwerking tussen de EU en het geassocieerde land te vergemakkelijken. De oprichting van gemengde raadgevende comités met het Comité van de Regio's en het Europees Economisch en Sociaal Comité is een vaste praktijk in het kader van de stabilisatie- en associatieovereenkomsten. Er zijn al verschillende positieve voorbeelden in de Westelijke Balkan.

Naast Albanië en alle lidstaten is de EU partij bij de stabilisatie- en associatieovereenkomst (SAO) met Albanië. De sluiting van de SAO is namens de Europese Gemeenschap goedgekeurd bij Besluit 2009/332/EG,Euratom van de Raad en de Commissie. De rechtsgrondslag voor de vaststelling van een standpunt van de Unie over een besluit van de Stabilisatie- en Associatieraad EU-Albanië om andere speciale comités in te stellen (de artikelen 116, 117, lid 2, 120, lid 4, SAO) is na Lissabon artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Daarom is een besluit van de Raad vereist.

Voor de uitvoering van het besluit zijn geen ondersteunende maatregelen nodig, aangezien het enige artikel en de bijlage het standpunt bepalen dat de Unie in de Stabilisatie- en Associatieraad moet innemen met betrekking tot de wijzigingen van zijn reglement van orde met het oog op de oprichting van de gemengde raadgevende comités.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing

- **Raadpleging van belanghebbenden**

  Niet van toepassing

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

  Niet van toepassing

- **Effectbeoordeling**

Niet van toepassing om de volgende redenen:

De stabilisatie- en associatieovereenkomst biedt de mogelijkheid gezamenlijke organen op te richten om de samenwerking tussen de EU en het geassocieerde land te vergemakkelijken. De oprichting van gemengde raadgevende comités bij het Comité van de Regio's en het Europees Economisch en Sociaal Comité is een vaste praktijk in het kader van de stabilisatie- en associatieovereenkomsten. Er zijn al verschillende positieve voorbeelden in de Westelijke Balkan.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Niet van toepassing om de volgende reden:

De wijziging heeft betrekking op het reglement van orde van een Stabilisatie- en Associatieraad. De wijziging creëert geen extra kosten, maar versterkt de samenwerking met een onderhandelingsland.

- **Grondrechten**

Niet van toepassing

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De oprichting van de voorgestelde gemengde raadgevende comités heeft geen financiële gevolgen voor de begroting van de EU, aangezien de deelnemers van Albanië verantwoordelijk zijn voor hun eigen uitgaven en de uitgaven van de Europese instellingen worden gedragen door de begroting van de Europese Unie.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

Niet van toepassing

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

Niet van toepassing

- **Artikelsgewijze toelichting**

De tekst van het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de Stabilisatie- en Associatieraad, zoals bepaald in artikel 2, lid 1, van het besluit van de Raad en de Commissie van 26 februari 2009 betreffende de sluiting van genoemde stabilisatie- en associatieovereenkomst, is bijgevoegd.

2023/0386 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen ten aanzien van een besluit van de Stabilisatie- en Associatieraad EU-Albanië tot wijziging van zijn reglement van orde

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name de artikelen 217 en 218, lid 9,

Gezien het besluit van de Raad en de Commissie van 26 februari 2009 betreffende de sluiting van de Stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Albanië (hierna "Albanië" genoemd), anderzijds, en met name artikel 2, lid 1,

Gezien de opening van toetredingsonderhandelingen tussen de Europese Unie en Albanië op 19 juli 2022,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Bij artikel 116 van de stabilisatie- en associatieovereenkomst wordt een Stabilisatie- en Associatieraad ingesteld.

(2) In artikel 117, lid 2, van de genoemde overeenkomst is bepaald dat de Stabilisatie- en Associatieraad zijn eigen reglement van orde vaststelt.

(3) In artikel 120, lid 4, van de genoemde overeenkomst is bepaald dat de Stabilisatie- en Associatieraad andere bijzondere comités of lichamen kan oprichten om hem bij de uitvoering van zijn taken bij te staan. Dezelfde bepaling van de genoemde overeenkomst voorziet ook in de vaststelling door de Stabilisatie- en Associatieraad, in zijn reglement van orde, van de samenstelling en taakverdeling van dergelijke comités of lichamen en van hun werkwijzen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat door de Unie in de Stabilisatie- en Associatieraad moet worden ingenomen, die is ingesteld bij artikel 116 van de Stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Albanië, anderzijds, met betrekking tot de oprichting van het Gemengd Raadgevend Comité met het Europees Economisch en Sociaal Comité en van het Gemengd Raadgevend Comité met het Comité van de Regio's van de Europese Unie en met betrekking tot de wijziging van het reglement van orde van genoemde Stabilisatie- en Associatieraad als bedoeld in artikel 120, lid 4, van genoemde overeenkomst, wordt gebaseerd op het bij dit besluit gevoegde ontwerpbesluit van de Stabilisatie- en Associatieraad. Kleinere wijzigingen van dit ontwerpbesluit kunnen zonder verder besluit van de Raad worden aanvaard.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter